

A neurorehabilitáció új módszerei és eszközei

Egy jelentős alapítványi támogatás jóvoltából a Neurológiai Osztály terápiás eszköztára két különleges műszaki újdonsággal bővült 2011 végén. Ezek megkönnyítik a betegápolást, hatékonyabbá teszik gyógytor-nászaink munkáját, és javítják a betegek életminőségét.

Az egyes idegrendszeri betegségek következtében kialakult tartós fogyatékoság pl. járászavar, a kezek ügyetlensége, stb. kiszolgáltatottá teszik a beteget, és jelentős terhet ró a családjára, környezetére. Sok esetben a folyamatos ápoláshoz egy gondozó személy állandó jelenlétére van szükség.

A neurorehabilitáció célja az, hogy egy fogyatékosá vált személy a korábbihoz hasonló minőségű életet élhessen. Ehhez lehetővé kell tenni, hogy a testi, lelki vagy szellemi téren beteg ember a lehető legjobban tanuljon meg alkalmazkodni a megváltozott körülményekhez. A számunkra rutinszerű önellátási feladatokat (pl. a tisztálkodás, öltözködés, étkezés, stb.) csak úgy tudja elvégezni a fogyatékos ember, ha új mozgásmintákat sajátít el, és korszerű segédeszközöket használ.

A *Wii* névre hallgató videójátékot a Nintendo cég fejlesztette ki. Kiderült, hogy a módszer kiválóan alkalmas

súlyosan fogyatékos betegek mozgáskészségének, egyensúlyának, kézügyességének fejlesztésére is. A beteg a virtuális valóság élményével azonnali visszajelzést kap pillanatnyi testhelyzetéről, az imént elvégzett mozdulat hatékonyságáról, célszerűségéről. A beteg játékszerűen hajtja végre a változatos feladatokat, emiatt szinte nem is érzi a fáradtságot, nagymértékben motivált a gyakorlásra, ami elengedhetetlen feltétele a hosszú távú együtt-

működésnek, és a klinikai javulásnak. A mozgásminták újratanulása szervesen illeszkedik az Osztályunkon alkalmazott komplex gondozási programba, melynek összetevői a rendszeres orvosi ellenőrzés, a szakpszichológus által nyújtott tanácsadás és lelki támogatás, valamint a szakszerű gyógytorna és fizioterápia. A *Wii* alkalmazásával az otthonukat elhagyni nem képes, gyakran ágyhoz kötött betegek számára gyorsabban telnek el a magányos órák, közben játszva javítják erőnlétüket, közérzetüket, hangulatukat. A *Wii*, miközben fejleszti a hiányos mozgáskészséget, vissza tudja adni a versenyzés régen elfelejtett élményét. Az új szakkifejezéssel **Wii-habilitációnak** nevezett módszer részleteinek kidolgozásában osztályunk gyógytor-nászai is részt vesznek.

A másik számítógépes rendszer, a „**Beszédvezérelt betegkörnyezet**” egy világujdonság, melyet az Óbudai Egyetem, Informatikai Technológiai Intézet fejlesztett ki,

tak létre Kutor László professzor vezetésével. Ez a találmány olyan mozgáskorlátozott betegek életét tudja megkönnyíteni, akik sem kezüket, sem lábukat nem tudják mozgatni. Az órákon át, pl. éjszakára magára hagyott beteg egy korszerű **beszéd felismerő program** közvetí-

tésével, szóbeli utasításokkal tudja mozgatni az ágy fejtés és láb részét, ezáltal meg tudja szüntetni a fájdalmas izomgörcsöket, és így könnyebb megelőzni a felfekvések kialakulását is. A központi egység a beteg kérésére bekapcsolja a televíziót, a rádiót vagy a lámpát, telefonálni tud barátoknak, távoli hozzátartozóknak, szükség esetén riasztja a távolabb tevékenykedő gondozót.

Hálásak vagyunk a fejlesztést lehetővé tevő nagyvonalú alapítványi támogatásért. Mindkét műszaki újdonság megtekinthető és kipróbálható Osztályunkon. Az itt szerzett tapasztalat ötletet adhat krónikus betegeket ápoló intézmények vezetőinek, és rokkant hozzátartozójukat otthon gondozó családoknak. Szívesen együttműködünk minden érdeklődővel a rendszerek továbbfejlesztése érdekében.

Dr. Jakab Gábor

